

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 392/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. Č., L., zastúpeného advokátom JUDr. J. M., L., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaniach vedených pod sp. zn. 5 C 143/2008 a sp. zn. 4 C 120/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2012 doručená faxom a zároveň poštou sťažnosť Ing. R. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 5 C 143/2008 (o neplatnosti výpovede) a sp. zn. 4 C 120/2011 (o zaplatenie náhrady mzdy).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Konaním, ktorým došlo k porušeniu práva na súdnu a inú právnu ochranu je porušovateľove vedenie konania, toho času už právoplatne skončené rozsudkom Krajského súdu Trnava zo dňa č. k. 24 Co/86/2011-346 zo dňa 08. 02. 2012 v spojení s uznesením Okresného súdu Senica č. k. 4 C/130/2011-36 (správne má byť č. k. 4 C/120/2011-36, pozn.) zo dňa 17. 04. 2012, v ktorom som vystupoval na strane žalobcu určenie neplatnosti výpovede a náhrady mzdy vedenom na Okresnom súde Senica pod spisovou značkou 5 C/143/2008 a 4 C/130/2011 (správne má byť 4 C/120/2011, pozn.).“

Priebeh napadnutých konaní sťažovateľ opísal takto:

„Návrhom zo dňa 08. 10. 2008, ktorý bol doručený Okresnému súdu Senica dňa 09. 10. 2008, som sa ako žalobca, domáhal určenia neplatnosti výpovede danej mi zo strany žalovaného. Zároveň som sa domáhal voči žalovanému aj zaplatenia náhrady mzdy.

Nakoľko Okresný súd vo veci od podania návrhu nevykonal vo veci žiaden relevantný úkon, podaním zo dňa 12. 06. 2009 som požiadal súd o nariadenie termínu pojednávania, tak aby mohla byť moja vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Uvedené podanie ostalo bez odozvy a preto som 27. 07. 2009 podal v predmetnom konaní sťažnosť na porušovanie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Sťažnosť bola Okresnému súdu doručená dňa 31. 07. 2009.

Okresný súd následne nariadil vo veci pojednávanie na termín 16. 09. 2009, čo mi bolo oznámené dňa 03. 08. 2009. Zároveň v nadväznosti na podanú sťažnosť mi predsedníčka Okresného súdu oznámila listom zo dňa 31. 07. 2009, ktorý mi bol doručený dňa 17. 08. 2009, že moja sťažnosť bola opodstatnená a za vzniknuté prieťahy sa mi ospravedlnila.

Okresný súd v období od podania žaloby doručenej súdu dňa 09. 10. 2008 do nariadenia pojednávania, ktoré mi bolo doručené dňa 03. 08. 2009, neuskutočnil ani jeden úkon.

Od podania žaloby do nariadenia pojednávania, t. j. do uskutočnenia prvého úkonu súdom, ubehlo viac ako 10 mesiacov (prieťahy od 09. 10. 2008 do 03. 08. 2009). Počas tohto obdobia súd vo veci samej nekonal...

Okresný súd rozsudkom č. k. 5 C/148/2008-145 zo dňa 26. 10. 2009 rozhodol tak, že môj návrh zamietol. Písomné vyhotovenie rozhodnutia mi bolo doručené dňa 10. 12. 2009. Uvedené rozhodnutie som napadol odvolaním zo dňa 21. 12. 2009.

Následne som sa dňa 10. 02. 2010 telefonicky na informačnej kancelárii dozvedel, že mnou podané odvolanie bolo odoslané na vyjadrenie sa právnenému zástupcovi odporcu až dňa 05. 02. 2010, t. j. po viac ako mesiaci od jeho podania.

Z toho dôvodu som tento postup súdu vytkol podaním zo dňa 10. 02. 2012, pričom na toto podanie som nedostal žiadnu odpoveď.

Počas uvedeného obdobia (od doručenia odvolania, t. j. od 23. 12. 2009 – do odoslania mnou podaného odvolania na vyjadrenie sa odporcovi, t. j. do 05. 02. 2010) súd vo veci nekonal...“

Na základe uvedeného sťažovateľ zastáva názor, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že „Základné právo Ing. R. Č. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 143/2008 a 4 C 120/2011 porušené bolo.

Ing. R. Č. sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 74.000,- Eur (slovom sedemdesiatštyritisíc eur), ktoré je Okresný súd Senica povinný [mu] zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresný súd Senica je povinný uhradiť zaplatiť trovy právneho zastúpenia Ing. R. Č. v sume 323,50 Eur na účet advokáta JUDr. J. M...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 5 C 143/2008 a sp. zn. 4 C 120/2011.

II.A K namietanému postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 143/2008

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok na jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Z príloh pripojených k sťažnosti vyplýva, že konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 5 C 143/2008 bolo právoplatne skončené 19. marca 2012. Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená faxom a zároveň aj poštou 9. júla 2012, pričom v prípade poštovej zásielky bola podaná na prepravu 6. júla 2012.

Sťažovateľ sa ochrany svojich označených práv vo vzťahu ku konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 5 C 143/2008 domáhal zjavne až po uplynutí lehoty dvoch mesiacov ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

II.B K namietanému postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 120/2011

Sťažovateľ taktiež namietal porušenie svojich v sťažnosti označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 120/2011.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že namietané konanie bolo právoplatne skončené uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C 120/2011 zo 17. apríla 2012, ktorým došlo k jeho zastaveniu z dôvodu späťvzatia žaloby sťažovateľom, a to v plnom rozsahu. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. mája 2012. Sťažnosť sťažovateľa, ako už bolo uvedené, bola ústavnému súdu doručená faxom a zároveň aj poštou 9. júla 2012, pričom v prípade poštovej zásielky bola podaná na prepravu 6. júla 2012.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd nemohol porušovať sťažovateľom označené práva v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 120/2011.

Keďže sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 120/2011 sťažnosťou doručenou ústavnému súdu až 9. júla 2012, t. j. v čase, keď namietané konanie už bolo právoplatne skončené (10. máj 2012), v dôsledku čoho v čase podania sťažnosti už k porušovaniu ním označených práv nemohlo dochádzať, ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 120/2011 v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa nárokmi sťažovateľa uplatnenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2012